

Underbilag 1 til Bilag 2.

De samvirkende Fagforbund.

København, den 11. Januar 1929.

I Skrivelse af 9. November 1928 har Ministeriet for Industri, Handel og Søfart anmodet De samvirkende Fagforbund om en Udtalelse i Anledning af det i Landstinget fremsatte Forslag til Lov om Aktieselskaber. Saaledes foranlediget skal man overfor det ærede Ministerium udtale følgende:

Som den Organisation, der repræsenterer den største Del af de fagligt organiserede Arbejdere og derved den væsentligste Del af Arbejderbefolkningen i Danmark, maa De samvirkende Fagforbund ud fra almindelige Samfundssynspunkter fremhæve Nødvendigheden af en udvidet og forbedret Lovgivning om Aktieselskaber. Enhver, der har fulgt den økonomiske Udvikling i vort Land i den sidste halve Snes Aar, vil være klar over, at den nugældende Lovgivning paa dette Omraade er ganske utilstrækkelig.

Under Dække af Aktieselskabsformen og uden at hindres af Lovgivning har en Kreds af Personer i Danmark vanrøgtet vort Lands økonomiske Forhold og skabt Nød og Elendighed, ikke mindst i Arbejderbefolkningens Rækker, i et Omfang, som neppe vilde have været muligt, hvis den ukontrollerede Aktieselskabsform ikke fandtes. Under disse Forhold og ud fra de nævnte almindelige Samfundshensyn maa De samvirkende Fagforbund kræve en væsentlig skærpet Lovgivning paa det omhandlede Omraade.

Men som særlig Repræsentant for den danske Arbejderbefolkning har vor Organisation endvidere Pligt til at fremhæve de særlige Interesser, som denne Del af Befolkningen har med Hensyn til Aktieselskabslovgivningen. Den økonomiske Udvikling har medført, at flere og flere Produktionsvirksomheder drives under Aktieselskabsformen, og denne Udvikling vil sikkert fortsættes. Herved kommer Arbejderne i deres Stilling som Medarbejdere i Produktionsvirksomheden i større Udstrækning til at staa overfor det upersonlige Aktieselskab i Stedet for som tidligere overfor den personligt ansvarlige Ejer og Leder af den paagældende Virksomhed. Det er muligt, at Arbejderne i og for sig kunde have Grund til at beklage denne Udvikling, men De samvirkende Fagforbund skal dog ikke gøre sig til Talsmand for Beklagelser i denne Henseende, idet vi mener, at Udviklingens Gang paa dette Omraade ikke lader sig standse.

Ud fra denne Erkendelse vil det imidlertid være særlig nødvendigt, at vor Organisation gør sig til Talsmand for Lovgivningsforanstaltninger, der kan bidrage til at gøre Arbejdernes Stilling tryggere overfor Aktieselskaberne som Arbejdsgivere. Vi mener særligt at burde fremhæve Nødvendigheden af Kontrol med Aktieselskaberne paa følgende Hovedomraader:

- 1) Aktieselskabers Stiftelse eller Udvidelse (Overkapitalisering).
- 2) Fastlægning af Ansvar for Aktieselskabets Ledelse.
- 3) Klarhed over Aktieselskabernes Økonomi gennem betryggende Regnskabsaflæggelse og Revision.

1) Med Hensyn til det første Punkt vil det være umiddelbart indlysende, hvor stærkt Arbejdernes Interesse er i, at man gaar aabent og ærligt frem ved Stiftelsen og ved Udvidelse af Aktieselskaber. Muligheden for en Overkapitalisering ved Overtagelse af tidligere selvstændige Forretninger, Ejendomme eller lignende til Priser, der ligger over den virkelige Værdi, er her til Stede, og paa dette Omraade har Erfaringen vist, at der er begaaet store Forsyndelser til Skade for god og sund Økonomi og ikke mindst til Skade for de i de paagældende Virksomheder beskæftigede Arbejdere.

Ved Overkapitalisering belastes en Produktionsvirksomhed med en urimeelig og unødvendig Rentebyrde, og det er givet, at en saadan Rentebyrde vil være hemmende med Hensyn til den Løn, der kan ydes Arbejderne for deres Indsats